

Де власність, там і відповідальність

Земельна реформа в Україні після підписання Президентом Указу "Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки" продовжується. На місці колишніх КСП утворюються приватні формування: сільськогосподарські кооперативи, приватно-орендні підприємства, фермерські господарства. Як ніколи людно нині у районному відділі земельних ресурсів. До начальника цього відділу Василя ГУКА звернувся наш кореспондент із запитаннями про хід земельної реформи в нашому краї.

— **Василію Андрійовичу, які форми господарювання утворилися на базі колективних сільгоспідприємств району?**

— Замість КСП утворилися 3 приватно-орендні підприємства, одна агрофірма-кооператив, одне ТОВ, а всі інші реформовані в сільськогосподарські виробничі кооперативи. Власники паїв колишнього КСП ім. Б.Хмельницького віддали свої землі в оренду ВО «Захід-Інтергаз» (жители Сергієвки та Михайлівки) та фірмі «Ріна-Галичина» (мешканці Посягви та М'ятина). Є чимало людей, які забирають свій земельний пай, щоб одноосібно вести сільськогосподарське виробництво.

— **Скільки власників сертифікатів на право володіння земельним паєм виявили бажання господарювати одноосібно?**

— Станом на 10 січня ц. р. 28 власників паїв виявили бажання забрати свою земельну частку і вести на цій землі сільськогосподарське виробництво. Важливо наголосити, що, згідно діючого законодавства, вони повинні використовувати отриману в приватну власність землю за цільовим призначенням,

тобто тільки для ведення на ній товарного сільськогосподарського виробництва. І у випадку нецільового використання землі вона буде державою вилучатися у власника безкоштовно, як і нині надається — безкоштовно. Ці люди вже не є членами сільгоспідприємств, хочуть господарювати одноосібно, але, повторюю, несуть відповідальність за цільове використання своєї землі. Додам, що бажуючих отримати свій земельний пай в натурі і самостійно господарювати на ньому є ще кілька десятків чоловік. Проте переважна більшість селян вирішила об'єднатися у сільськогосподарські кооперативи та інші виробничі колективи на основі приватної власності на землю. Їх нині в районі тисячі.

— **Який порядок отримання землі власниками земельної частки (паю) і чи дорого це коштує?**

— Для того, щоб забрати землю, необхідно звернутися у КСП із заявою про вихід з нього, погодити місце розташування ділянки, виготовити технічну документацію на відведення земельної ділянки у приватну власність. Її виготовляє Рівненський філіал інституту

землеустрою Академії аграрних наук України. Вартість робіт по виготовленню документів — за рахунок замовника, тобто власника ділянки. Нині ця вартість сягає 250 гривень за один пай.

Тоді на підставі технічної документації рішенням сільради передається земля у приватну власність — видається акт на право приватної власності на землю. Після цього сертифікат здається нам, у районний відділ земельних ресурсів. Але хочу зазначити: коли по кожному сільгоспідприємству буде вироблена технічна документація на всі землі, то вартість документів на один окремих пай може здешифуватися до 85 гривень.

— **Багато селян (це в основному вчителі, медики, культпрацівники) теж висловлюють бажання отримати у приватну власність земельну ділянку такого ж розміру, як пай у селян. Чи можливо це здійснити нині, після розподілу земель між власниками?**

— Ні, неможливо. На землі колишніх КСП, згідно Указу Президента України, мають право лише ті трудівники, які на момент розпакування землі були членами КСП або пенсіонерами цього ж сільгоспідприємства, відповідно до списку, що додавався до державного акта на право колективної власності на землю перед паюванням землі. Але вчителям та іншим жителям сіл можуть бути надані у постійне користування земельні ділянки площею до двох гектарів з державного

земельного фонду чи із земель запасу, якщо ці землі на території сільради є.

А приватизувати вищезгадані категорії селян можуть лише ділянки в межах населеного пункту: 0,25 га для обслуговування житлового будинку та господарчих будівель і 0,60 га — для ведення особистого підсобного господарства — всього 0,85 га.

— **Чи багато серед власників земельних паїв пенсіонерів? Що матиме такий пенсіонер чи інший власник землі, коли здасть в оренду свій пай?**

— Так, багато. Наприклад, в Дулібах з 206 власників земельних паїв 114 пенсіонерів. І в інших селах кількість пенсіонерів перевищує половину всієї кількості селян-власників землі колишніх КСП. А орендна плата, згідно Указу Президента, не повинна бути нижчою 1% вартості земельного паю. Для прикладу, у Жаврові грошова оцінка паю становить 11180 грн., тож орендна плата буде не нижчою 111,8 грн за рік.

— **Що робити власнику земельного паю, якщо він загубив сертифікат на право власності і хто володітиме паєм у разі смерті власника?**

— Якщо загубився сертифікат на право власності на землю, то слід звернутися з письмовою мотивованою заявою в райдержадміністрацію для видачі дублікату цього документу.

В разі смерті власника сертифікату правонаступнику цієї людини (сину, дочці або іншим родичам) слід звернутися до нотаріуса, оформити свідоцтво про спадщину на майно, цінні папери і на підставі цього свідоцтва перереєструвати сертифікат на своє ім'я, тобто правонаступника. Ця перереєстрація робиться у нас, в районному відділі земельних ресурсів.

— **Дякую за інтерв'ю.**

Розмову вів
Анатолій КАРДАШ.